

Vi mottar helst leserinnlegg på e-post. Send til debatt@nationen.no. Innlegg kan også sendes i posten, men innlegg som kommer på e-post blir prioritert.

Kronikk: 5000 tegn med mellomrom. **Leserbrev:** Skriv kort. Maks 2500 tegn. Kun bestilte kronikker honoreres.

Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendt stoff, og til å publisere det elektronisk.

JORDBRUKSOPPGJØRET

Vårens «skuespill»

■ Tallene fra Effektivitetskontrollen er nettopp ankommet, og de viser at dekningsbidraget per liter melk, inklusive tilskudd, har gått ned med 22 øre per liter melk på mitt bruk. Med min kvote utgjør det en nedgang i dekningsbidrag på 33.600 kroner fra 2007 til 2008. Det er et resultat jeg ikke er alene om. Skål og stem JA.

Lokallagene i Norges Bondelag har sittet bøyd over «Uttalene til jordbruksforhandlingene» og det vil forbause meg om det finnes lokallag som ikke har uttalt at inntekta må opp. Min påstand er at de avtalene Norges Bondelag skriver under på hvert eneste år ikke på noen måte står i forhold til de frustrasjoner som kommer til uttrykk i uttalene fra lokallagene. Uttalene blir ikke brukt til noe annet enn alibi for et såkalt medlemsdemokrati.

Norges Bondelag vil også i år skrive under på en avtale som fører til en reell nedgang i inntekta fordi vi har en såkalt vennligsinnet regjering. Det vet regjeringa at de vil gjøre og det vet de å utnytte. Til alt overmål premierer Norges Bondelag den sittende regjeringa, med dårlig skjult tydelighet, bruk av midler og ressurser til valgkamp. Hvor har Norges Bondelag lojaliteten? Er det til ei regjering som ikke har bidratt til noe annet enn inntektsnedgang, eller er

det til matprodusentene rundt i landet som prøver å få økonomien til å gå opp. Har jordbrukets forhandlere i det hele tatt noen smertegrense på vegne av næringa? Oppgjørene de siste åra og resultatet av kompensasjonsforhandlingene som ble solgt av en gullgrube har vist at de ikke har det. Man er jo ansvarlig.

Etter at årets avtale er i havn, vil retorikken fra forhandlingspartene være rørende samstemt i sine positive superlativer om et oppgjør som i realiteten dreier seg om hvor lite eller i hvor stor grad vi kommer til å gå ned i inntekt. Avtalen realitetsbehandles av hver enkelt matprodusent, og alt for mange vil også i år legge ned drifta og nok ei bygd vil stå uten aktive bønder.

I etterkant samles man til et godt regissert årsmøte i Norges Bondelag hvor man dyrker egen fortrefelighet. Man er samstemte, man er fornøyd, man påskjemmer og man applauderer. Utsendinger som måtte ønske å gå på talerstolen å tale fortrefeligheten midt i mot på egne vegne eller på vegne av de som valgt dem, blir ikke gitt anledning til det. Innlegg må sendes til Norges Bondelag på forhånd.

Skål for en god forestilling.

Svein Arild Aae, Averøy

EU-DEBATTEN

Kunnskapsløst

■ Heming Olaussen hevder i Nationen 22. april at store deler av den såkalte «EØS-kontingenten» kanaliseres gjennom EU-systemet, der de formodentlig forsvinner i korrupsjon. Dette stemmer ikke. Olaussen blander ukritisk sammen Norges bidrag gjennom EØS og bilaterale avtaler, samt EUs egne finansieringsordninger.

EØS-landenes bidrag til de fattigste EU-landene administreres i all hovedsak av EFTA-sekretariatet i Brussel, med unntak av det bilaterale norske bidraget til Romania og Bulgaria som administreres av Innovasjon Norge. Det er i begge tilfeller norske myndigheter ved Utenriksdepartementet (eller norske myndigheter i samarbeid med Island og Liechtenstein når det gjelder EØS-landenes fellesbidrag), som avgjør om et prosjekt skal innvilges støtte. EU- institu-

sjonene har ingen rolle i denne prosessen.

Norge betaler videre bidrag til deltakelse i EUs programmer, på bakgrunn av avtaler mellom Norge og EU på ulike felt som utdanning, innovasjon og forskning. Dette er for eksempel tilfelle med EUs 7. rammeprogram for forskning hvor myndighetene, med sterk støtte fra forskningsmiljøene, kjempet hardt for fortsatt deltakelse. Midlene og mulighetene som norske forskningsmiljøer får gjennom dette EU programmet er formidable. Nylig kunne man lese i norske aviser om to norske bioteknologiselskaper som nå mottar 10 millioner kroner for å utvikle målrettet kreftbehandling.

At Olaussen ikke vet dette om Norges forhold til EU er overraskende.

Erlend Engh Brekke og Finn Myrstad, Brusselkontoret AS

Flau stortingsdebatt

Stortinget vedtok på torsdag – med 86 mot 14 stemmer – å godkjenne tjensteddirektivet, etter en debatt der argumentene for direktivet var av det pinlige slaget.

Ryan, Bergo og Ballo fra SV og Borten Moe, Slagsvold Vedum og Skjælaen fra Senterpartiet argumenterte iherdig mot direktivet – uten blemmer av noe slag. Det kan en ikke si om dem som forsvarte direktivet.

Tilhengerne av tjensteddirektivet fryder seg over to forhold: – Tjensteddirektivet endrer ikke norsk arbeidsrett. – Det er ikke tjensteddirektivet som bestemmer lønns- og arbeidsforhold for utstasjonerte arbeidssinnvandrere. Det er det utstasjoneringsdirektivet som gjør.

Konklusjonen er: Altså kan vi trygt ta tjensteddirektivet inn i det norske lovverket. Men det er en sterkt villedende argumentasjon. Tjensteddirektivet øker i seg sjøl faren for sosial dumping fordi det vil bli langt flere utenlandske tjensteytere i Norge. Det er både meningen og virkningen av direktivet.

Samtidig endevender de siste dommene i EF-domstolen utstasjoneringsdirektivet så drastisk, at et direktiv som skulle hindre lønnsdumping er gjort om til et direktiv som fremmer lønnsdumping. Fordi det nå fremmer lønnsdumping, vil det naturligvis bli enklere enn før å vinne kontrakter ved å underby konkurrenter. Alt i alt vil det både bli mer lønnsdumping og verre lønnsdumping.

Stortingsdebatten bar preg av at direktivforkjemperne var helt uforberedt på en reell debatt om tjensteddirektivet. Sjøl de mest elementære motforestillingene til egne argumenter hadde de åpenbart ikke møtt.

Det kan i hvert fall ikke være fra debatter i fagbevegelsen at Marit Nybakk (A) henter trosvissheten sin om «at vi er 100 prosent sikre på at direktivet ikke fører til sosial dumping».

Det hjelper ikke at næringsminister Sylvia Brustad sa det som statsministeren har sagt og som stortingsproposisjonen gjentar: «Samtlige utredninger om tjensteddirektivet som regjeringa har fått gjennomført, både de interne og de eksterne, konkluderer med at direktivet ikke vil ha negative konsekvenser av betydning for Norge».

Det kunne statsråden trygt si fordi bare én av de mange utredningene

til regjeringa har skrensa borti det som har vært den store debatten i fagbevegelsen: Fører tjensteddirektivet til at det blir mer sosial dumping i Norge?

FAFO brukes som sannhetsvitne for at det ikke er noen fare for at direktivet vil føre til mer sosial dumping. Men Sylvia Brustads egen departement vågde ikke å gi FAFO en slik utredningsoppgave. Det eneste FAFO ble bedt om å utrede, var om tiltaka i regjeringens tiltakspakke 1 mot sosial dumping var i strid med tjensteddirektivet!

Svaret var nei, og det svaret kan diskuteres på et par punkter. Men FAFO ble ikke bedt om å vurdere om det kan bli mer lønnsdumping når mer av tjensteytinga i Norge tas over av selskap registrert i andre land.

Et tilstrekkelig urovekkende signal om at sånn vil det bli, er at mange av de selskapene som alt lenge har dumpa lønninger i Norge, er eid av norske borgere eller av norske selskap. De har registrert selskapet i Polen for å få billig nok arbeidskraft til å vinne kontrakter i Norge. Hvorfor ellers? De har åpenbart skjont noe som Ap-debattantene på Stortinget nekter å innse.

Som vanlig var det Svein Roald Hansen (A) som var mest på villspor. Han er på sjuende året leder av Europabevegelsen, men det har ikke hjulpet verken på behovet for innsikt eller på argumentasjonsnivået. Han starta med å si at det eneste vi trenger å endre på grunn av tjensteddirektivet, er en forskrift til brukthandelsloven. Derfor var Inge Ryans frykt for at direktivet vil undergrave arbeidstakers grunnleggende rettigheter «helt uten saklig begrunnelse». (Det stenografiske referatet av debatten ligger på Stortingets nettside.)

Det ble ikke bedre da lederen for Europabevegelsen begynte å snakke om lønn: «De som skal yte tjenester i Norge, skal gjøre det på grunnlag av utstasjoneringsdirektivet, og da er det norske lønns- og arbeidsvilkår som gjelder. Det er en realitet».

VILLSPOR: Som vanlig var det Svein Roald Hansen som var mest på villspor i debatten, skriver kronikkforfatteren. FOTO: JON-ARE BERG-JACOBSEN

Den realitetssansen opphevede Svein Roald Hansen uten å trekke pusten: «Men når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår, er det altså ikke forbudt å betale dårlig i Norge. Vi kan beklage det og kalle det mye rart, men det er ikke forbudt». Så mye for «norske lønns- og arbeidsvilkår»!

I neste setning snus det på nytt trill rundt: «Så sier man at økt salg med tjenester vil undergrave gode lønns- og arbeidsvilkår. Nei, jeg har større tillit til norsk fagbevegelse enn som så». En kan spørre: Hva hjelper en slik tillit når tariffavtaler bare dekker 55 prosent av arbeidsplassene i privat sektor, og når det er der dumpingselskap vil satse mest på å få fotfeste?

Tjensteddirektivet blir farligst for dem som har vanskeligst for å livberge seg i det norske arbeidslivet. Slik var det før dommene til EF-domstolen, og verre blir det fordi de fire dommene svekker utstasjoneringsdirektivet så kraftig. Det har vært det viktigste argumentet mot tjensteddirektivet. Men hva bryr AP-representanten fra Østfold seg om det når norske media – med ytterst få unntak – skjerner oss mot alt som kan smake av folkeopplysning om hva som foregår i arbeidslivet?

Så får vi bare ta til etterretning at Høyre og Venstre ikke har den minste sans for at lønnsdumping er noe problem. Lønnsdumpingen bør snarere hilses velkommen. Her er to smakebiter fra debatten på torsdag:

Martin Engeset (H): «Ved å kreve bruk av allmenngjøringsloven ødelegger man den frie avtaleretten og sørger for at det ikke skal være konkurranse på lønn».

Kongshaug (V): «Man kan spekulere på om arbeidet mot sosial dumping er et arbeid for å forhindre konkurranse om lønn».

Det viser hva vi kan vente fra den kanten hvis slike partier får handa på rattet etter valget til høsten.

Dag Seierstad er EU-/EØS-ekspert, SV-politiker og fast lørdagsskribent i Nationen